

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Beneficiorum Ecclesiasticorum Natvra, Ereptione, Qvalitatibvs Ad Ea Obtinenda Requisitis ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

392. Quid si sciatur locus, sed ipse absens impediatur, ne personaliter moneatur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74477)

eleſiæ, etiamſi pro tunc non indigeat, quia poteſt egere ſaltem quo ad ornamenta. *Garc. n. 31. citans clarã deſuper S. Congregationis declarationem.*

12. Notandum octavò: quòd etſi dicta pœnã extendantur ad omnes habentes beneficium aliquod curã animarum habens, adeò que ad ipſos etiam Coadjutores, & Vicarios perpetuos, non tamen pertinent ad Abbates ad Priores habentes curã animarum ſuorum religioſorum, ſed ad ſolos habentes curã animarum ſecularium per ipſos ſinet adminiſtrandam; de tali enim cura loquitur Concilium, ut reſpondit etiam S. Congreg. regulares autem in adminiſtratione ſuorum regularium relinquit ſuis ſtatutis, & ſuperiorum regularium ordinationibus. *Leſſ. loc. cit. n. 161. Addit Engels de cler. non reſid. n. 5. pœnas illas circa amiſſionem fructuum in Abbatibus non reſidentibus propterea locum habere non poſſe, quia illi propter votum religioſa paupertatis proprios redditus non habent, ſed omnia monaſterio acquirunt, quòd ex Abbatis culpa damnificari non debet juxta c. delictum, de reg. juris, in 6. & c. ſi Episcopum. 16. q. 6. unde per alia media Eccleſiaſtica contra contumaces debere procedi.*

13. Notandum nonò: quòd dum Concilium dicit, dictas pœnas contra Parochos non reſidentes privilegio, licentiã, ſtatuto, conſuetudine immemoriali, aut etiam appellacione, aut inhibitione ſuſpendi non poſſe, plures apud *Garc. loc. cit. n. 161. tenere, generaliter id accipiendum eſſe contra abſentes ſive obediẽtes, ſive contumaces; neque tamen etiam Concilium ibi tollere appellacionem devolutivam, ſed ſolum ſuſpenſivam tenet Garc. ibid. n. 162. teſtans, ſic ſæpe cenſuiſſe S. Congregationem.*

14. Notandum decimò, poſſe ſic Episcopum compellere quoque Rectores parochialium, etſi earum collatio pertineat ad inferiores collatores, ut habet S. Congregationis declaratio ſuper *cit. c. 1. ſeſſ. 23.*

15. Notandum denique circa ordinem procedendi ad privationem contra non reſidentem, quòd licet privatus ob non reſidentiam deſtituatur omni jure & poſſeſſione, nec per appellacionem ſuſpendatur exercitio juxta *c. relatum, & c. conquiente. de cler. non reſid. & diſpoſitionem Trident. cit. c. 1. ſeſſ. 25. & conſtitutionem Pii V. 87. Lott. cit. q. 27. n. 75. id tamen intelligi, ſi juris ordine ſervato proceſſum fuerit, alias enim ſententia erit nulla, poteſtque pro parte illius, contra quem eſt lata, inſtari pro manutentione in poſſeſſione. Lott. n. 76. citans *decis. 1346. Seraph. per totam.* Hinc jam pro contingentiã variorum caſuum.*

Quæſtio 390. An dum abſentia à principio fuit juſta, quia nimirum ex juſta cauſa, & cum licentiã Superioris conſeſſa ad certum tempus, quòd jam elapſum eſt (in quo caſu, quòd non revertitur infra tempus, reputari eum deſertorem beneficii, & cenſeri illum vagari, ait Lott. n. 77. citans Bellamer. & jus civile) requiratur monitio anrequam ſpolietur, & beneficium conferatur alteri?

1. **R**eſpondet primò Gl. in *c. quoniam frequenter* affirmative Reſpondet ſecundò Jo. And. in

*idem c. nu. 52. ſub diſtinctione, nimirum opus non eſſe monitione, ſi in ipſa licentiã conſeſſa inſerta fuit monitio: ſi autem inſerta non fuit, opus eſſe monitione, aut citatione. Lotterius num. 79. ait quòd ipſe in praxi non recederet à dicta diſtinctione, etſi in puncto juris veriorem cenſeat ſententiam illam antiquorum apud eundem Jo. And. loc. cit. quæ dicit, debere moneri, vel exſpectari per ſex meſes, ita ut elapſis iſtis meſibus ultra tempus licentiã abſque ulla monitione procedi poſſit ad privationem, eò quòd cum nullus canon exiſtet, qui hanc neceſſitatem monendi expreſſe imponat, ſubintret diſpoſitio juris civilis, à quò hoc determinatum eſt, ut effluxio ſex meſium à die elapſi temporis conſeſſi per ſe ſola ſufficiat, ut miles qui comæatum obtinuit tanquam deſertor, etiamſi poſtea revertatur, habeatur & loco moveatur ſuo: quamvis ſi reverſus probaverit juſtum impedimentum redintegretur. *l. deſertorem. ff. de re milit. quòd ipſum in noſtra materia diſpoſuerunt Canones, ut c. præſentium 7. q. 1. Lott. n. 80. & ſeq.**

Quæſtio 391. Quid ſi temerè reſceſſit, ſciaturque locus in quo moratur, neque ipſe latitat, vel impedit acceſſum ad ſuam perſonam?

Reſpondeo: debet legitimè moneri, ut ad ſuam Eccleſiam revertatur intra tempus conveniens juxta locorum diſtantiã & temporis qualitatẽ, arbitrio Episcopii præſigendum: & ſi intra illud non redierit, vel cauſam juſtam, quò minus redierit, non oſtenderit (quin & reſidentiam continuãrit; non enim per ſimplicem reditum videtur ſatisfactum monitioni, aut contumacia purgata, etiamſi fuerit reſidentia continuata Lott. l. 3. q. 27. num. 91. dicens ſic docere omnes, ac præcipuè Jo. And. *ad c. ex parte*) poterit poſtmodum Eccleſia privari, ut eſt caſus in *c. inter quatuor, & c. ult. de cler. non reſid. Lott. n. 83. ita ut opus adhuc ſit tali monitione, etiamſi abſentia non ſit notoria, niſi ipſi ſuperiori præſentiam exigenti. Lott. num. 85. quantumcunque diuturna fuerit abſentia juxta *c. ex parte & Gl. 16. v. decem annorum. Lott. num. 86. Non tamen requiritur monitio, uti nec privatio ſolennis, & judicialis, ſed ſufficit, quòd de facto moneatur, & de facto ſpolietur. Lott. num. 84. citans Abb. in *c. ex parte. & c. qualiter. de Cler. non reſid. Felin. in c. 2. de reſcript. & c.* ita ut poſt relatam dictam monitionem perſonaliter executam, & lapſum temporis in ea conſtitutũ non ſit neceſſe aliud tempus exſpectare; ſed illicò poſſit procedi ad privationem, mediante promotione alterius. Lott. num. 82. citans Gl. *ad c. quoniam frequenter. Mantie. decis. 67. n. 5. & c.* tenetque hoc ipſum, etiamſi aliter conſtet monitionem ad ejus noticiã deveniſſe. Lott. n. 90.**

Quæſtio 392. Quid ſi ſciatur locus, ſed ipſe abſens impediatur, ne perſonaliter moneatur?

Reſpondeo: tunc probato, hujusmodi impedimento, debet citari per editum, eãque citatio operabitur eum effectum, quem citatio perſonalis juxta *c. quoniam frequenter. Lott. n. 92. ita ut non ſit opus citationem illam iterare, aut exſpectare alium lapſum temporis Lott. n. 93. citans Abb. in *c. ex tue. n. 12. Porro impedimentum illud probari poterit, vel per formalem relationem execu-**

toris

toris super tali impedimento. ut Menoch. *de arb.* c. 112. n. 19. Lott. n. 94. si autem talis relatio formalis haberi nequit, ex aliqua violentia poterit justificari ex minus justis & informibus probationibus. Lott. *ibid.*

Quaestio 393. Quid si penitus ignoretur, ubinam gentium vel locorum degat absens, ita ut nequeat personaliter citari?

1. **R**espondeo: tunc debet citari tribus vicibus & expectari per sex menses, & non ante hos elapsos privari potest *c. ex tua. & ibid.* DD. praecipue Abb. n. 13. Lott. n. 95. citans Mantica. *decis.* 12. n. 2. & *Rotam.* Idem est, dum scitur quidem locus, sed is talis est, in quo non potest commode citari. Lott. n. 96. testans sic clarè censuisse Rotam apud Mantica. *loc. cit.* & esse ex mente Abb. *in c. quoniam freq.* n. 11. *ut lite non contestata.*

2. Circa hunc casum observandum primò, quòd antequam decernantur edicta, debet constare Episcopo non simpliciter de absentia, sed de tali absentia qualificata per summariam informationem, quam sumer à personis fide dignis extra judicialiter, nemine citato, juxta practicam, quam docuit Bart. *in Extrav. ad reprimendam. v. per edictum. n. 6.* Lott. l. 3. q. 27. n. 97.

3. Secundò, non minuendum hunc numerum ternorum edictorum, quasi unum solum cum peremptorio sufficeret pro tribus, ut censuit Oldra. *conf.* 196. n. 6. Canonibus enim exigunt trinam hanc citationem per edictum, non solum, ne praematurè procedatur; Verùm etiam, quia facilius potest pervenire ad noticiam absentis citatio, si ter fiat, quam si semel cum peremptorio; & quia ex hac multiplicatione inturgit major contemptus iudicis & major contumacia, ut Felin. *in c. quoniam freq.* n. 32. & Bellamer. *ibid.* n. 16. Lott. n. 99. Et ita regulare est, ubi agitur de incurfu poenae, nusquam unicam citationem sufficere pro tribus. & sic sentire omnes *in c. ex tua.* testatur Lott. n. 100. qui tamen addit n. 101. tolerari nihilominus posse sententiam Oldradi, si agatur de parochiali ob rationem particularem, de qua Hojed. p. 1. c. 18. nu. 24. Addit etiam Garc. *cit. p. 3. c. 2. n. 160.* in genere, ad procedendum contra absentes, praeter privationem non videri opus trina citatione per edictum, sed sufficere unam peremptoriam, quamvis trinam requiri etiam ad privationem fructuum dicat tenuisse Rotam.

4. Tertio dictum lapsus sex mensium debere computari post lapsum ultimi peremptorii. Lott. n. 102. citans Abb.

5. Observandum denique tanquam quid commune his quatuor casibus, nimirum non esse necessariam positivam pronunciationem super privatione, sed sufficere declaratoriam super vacatione ob non residentiam. Lott. nu. 103. citans Mantica. *decis.* 67. nu. 8. vel quòd beneficium conferatur tanquam vacans. Abb. *in c. inter quatuor. num. 2.* Butrio *in c. ex tua. num. 9.* apud Lott. *ibid.* cum in sententiis valeat argumentum à consequente ad necessarium antecedens, ut dicatur pronunciatum super consequens, dicatur etiam implicitè pronunciatum super tale antecedens.

Lott. n. 104. ex Mantica
loc. cit.

Quaestio 394. Quid si post requisitionem seu citationem comparuerit excusator, vel etiam redierit ipse absens?

1. **R**espondeo ad primùm: si comparuerit excusator, qui causas absentia, & iusti impedimenti proposuerit, nisi hæ causæ fuerint excusæ, processus & omnia erunt nulla. Bart. qui etiam tradit modum illud deducendi in praxin *in l. quaesitum. n. 4. de re iudicariar.* prout etiam *in l. 1. n. 4. c. de divers. tempor. praescript.* tradit; an & quando teneatur sic monitus excusatorem mittere, vide Lott. n. 106. & 107.

2. Respondeo ad secundum: si nemo comparuerit, sed ipse absens postmodum reversus duxerit, & probaverit impedimentum, quo tenebatur, validus quidem erit processus cum omnibus inde secutus Lott. l. 3. q. 27. n. 108. citans Jo. And. *in c. inter quatuor. num. 2.* sed ei subvenitur extraordinario remedio in integrum restitutionis, juxta text. *c. praesentium. 7. q. 1.* Lott. n. 109. citans Alex. de Nevo *in c. ult. de Cler. non resid. n. 22.* unde jam poterit iudicium per procuratorem promoveri coram Ordinario eodem, sive per viam nullitatis, si causæ propositi impedimenti non fuerint discussæ, juxta gl. ult. *in l. iudex. ff. de re iudic.* vel per viam restitutionis, si impedimentum non fuit propositum, possit tamen probari *l. praesenti. ff. de minor. Lott. n. 110. & 111.* Porro iusti impedimenti causæ reducuntur ad Magistratús imperium, tempestates, aut vim fluminis, ad valetudinem jurisconf. *ad l. 2. ff. si quis caution.* Lott. n. 112. Et quoad valetudinem standum est medicorum relationi, juxta *l. semel. c. de re milit.* quin etiam proprio juramento infirmi, si concurrat aliqua verisimilitudo ex vestigiis infirmitatis, v. g. si sit facie extenuata. Bart. *in l. quaesitum.* vide Lott. n. 113.

PARAGRAPHVS II.

De onere residendi aliorum beneficiorum non curatorum.

Quaestio 395. Quinam praeterea, & quo jure residere teneantur? ac imprimis quid sit hac in parte circa beneficia simplicia in genere?

1. **R**espondeo primò: spectatà juris communis dispositione, omne beneficium, quantumcunque simplex habet onus residendi. Lott. l. 3. q. 27. n. 8. dicens hanc esse communem omnium opinionem. Garc. p. 3. c. 2. n. 1. citans quamplurimos. Excipit tamen *ibid.* praetimoniam, seu praetimoniales portiones, quas dicit videri ex sua institutione nullum habere servitiū annexum, quam recitationem horarum, citat pro hoc Azor. l. 10. c. 4. *ad finem.* Navar. *de orat. miscell.* 48. alias 43. Puteum &c. contra Hojed. *de incomp. c. 17. n. 25.* Cur verò residentiam requirant de jure communi rationem vivam dari à Tholo. *de benef. c. 7. nu. 1.* & Covar. *var. resol. l. 3. c. 13. num. 3.* dicit Lott. *loc. cit.*

2. Re-